

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1985-1986

15 AVRIL 1986

Poursuites à charge d'un sénateur**RAPPORT**

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR M. LALLEMAND**

Par lettre du 3 décembre 1985, le procureur général près la Cour d'appel de Gand communique par lettre au Président du Sénat qu'un sénateur, bourgmestre d'une commune située dans la province de Flandre occidentale fait l'objet de poursuites devant le tribunal correctionnel de Bruges.

Ce bourgmestre a été élu sénateur lors des élections du 13 octobre 1985.

Il est poursuivi pour avoir commis des infractions aux dispositions du décret de la Communauté flamande du 2 juillet 1981 relatif à la gestion et au traitement des déchets.

Les services communaux de la commune dont ce sénateur est le bourgmestre, auraient en effet, abandonné des déchets, des ordures et divers objets dans un ancien déversoir sans avoir obtenu l'autorisation requise pour ce faire.

Le bourgmestre est poursuivi en même temps que l'échevin des travaux publics de sa commune ainsi que l'architecte urbaniste et l'ingénieur technicien, responsables du traitement des déchets.

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Lallemand, président-rapporteur; Boel, Cerexhe, de Clippelle, Mmes Delruelle-Ghobert, De Pauw-Devee, MM. Egelmeers, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Minet, Moureaux, Pataer, Remacle, Van In et Willemsens.

2. Membres suppléants : Mme Rifflet-Knauer et M. Van Grembergen.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1985-1986

15 APRIL 1986

Vervolgingen ten laste van een senator**VERSLAG**

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE UITGEBRACHT
DOOR DE HEER LALLEMAND**

De procureur-generaal bij het Hof van beroep te Gent heeft in een brief van 3 december 1985 aan de Voorzitter van de Senaat meegedeeld dat tegen een senator, burgemeester van een gemeente in de provincie West-Vlaanderen, vervolgingen zijn ingesteld voor de correctionele rechtbank van Brugge.

Deze burgemeester werd bij de verkiezingen van 13 oktober 1985 tot senator verkozen.

Hij wordt vervolgd wegens overtredingen van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen.

De gemeentediensten van de gemeente waarvan deze senator burgemeester is, zouden namelijk afvalstoffen, huisvuil en verschillende voorwerpen op een oud stort hebben achtergelaten zonder daartoe de nodige vergunning te hebben verkregen.

Naast de burgemeester worden ook vervolgd de schepen van openbare werken van de gemeente, evenals de stede-bouwkundig architect en de technisch ingenieur, verantwoordelijk voor de behandeling van de afvalstoffen.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Lallemand, voorzitter-verslaggever; Boel, Cerexhe, de Clippelle, de dames Delruelle-Ghobert, De Pauw-Devee, de heren Egelmeers, Henrion, mevr. Herman-Michielsens, de heren Minet, Moureaux, Pataer, Remacle, Van In en Willemsens.

2. Plaatsvervangers : mevr. Rifflet-Knauer en de heer Van Grembergen.

Le Sénat doit donc se prononcer sur la suspension des poursuites pénales à l'égard du sénateur concerné.

Après le rapport qui a été fait par son président, la Commission a tenu compte des considérations suivantes :

1. Le dossier révèle que plusieurs déversements de déchets, d'ordures, de matériaux de récupération ont incontestablement eu lieu, en infraction aux stipulations du décret de la Communauté flamande relatif au traitement des déchets.

Certains déversements ont encore été effectués après une première intervention des autorités judiciaires.

Toutefois, les responsables communaux contestent avoir été les auteurs de certains déversements litigieux.

2. Malgré diverses demandes tendant à obtenir l'autorisation de déverser en un lieu déterminé des déchets et immondices, la commune n'a pas obtenu l'autorisation d'édifier et d'exploiter un déversoir de type classe III.

3. La situation juridique s'est toutefois modifiée en cours d'instruction.

La députation permanente de la province de Flandre occidentale par décision du 23 janvier 1986, en effet, a finalement autorisé la commune concernée à installer un déversoir de type classe III sur le terrain où est situé le déversoir ancien sur lequel les déversements reprochés ont été effectués.

Cette situation juridique nouvelle n'efface évidemment pas les infractions commises mais règle toutefois le problème pour l'avenir.

4. Les infractions visées par le procureur général sont liées à l'exercice d'une fonction publique. Elles ne mettent pas en cause des actes privés du sénateur concerné.

5. Les dépositions des témoins interrogés et des verbalisants n'établissent pas que le bourgmestre de la commune ait pris part aux décisions qui ont conduit aux déversements litigieux ni même qu'il en ait eu connaissance au moment même où ils ont été effectués.

Le dossier ne contient aucun élément qui établirait que le bourgmestre ait pris des initiatives particulières dans la gestion du déversoir non autorisé.

Au contraire, sans être contredit à ce sujet, le bourgmestre affirme n'avoir pas dans ses attributions le traitement des déchets. Cette compétence serait exercée par l'échevin des Travaux publics.

**

Au cours du débat, un commissaire s'est étonné des divergences d'attitude des autorités répressives à l'égard des autorités communales, particulièrement en matière de déversement d'immondices.

De Senaat dient zich dus uit te spreken over de schorsing van de strafvervolging ten laste van de betrokken senator.

Na het verslag uitgebracht door haar voorzitter, heeft de Commissie rekening gehouden met de volgende overwegingen :

1. Uit het dossier blijkt ontegensprekelijk dat herhaaldelijk afvalstoffen, huisvuil en recuperatiemateriaal werden gestort, in strijd met de bepalingen van het afvalstoffendecreet van de Vlaamse Gemeenschap.

Ook na een eerste optreden van de rechterlijke overheid werd in een aantal gevallen met het storten doorggegaan.

De verantwoordelijken van de gemeente ontkennen echter dat zij sommige van die stortingen hebben uitgevoerd.

2. Ondanks herhaalde aanvragen om een vergunning voor het storten van afvalstoffen en huisvuil op een bepaalde plaats te verkrijgen, kreeg de gemeente geen vergunning om een stortplaats « klasse III » in te richten en te exploiteren.

3. In de loop van het gerechtelijk onderzoek is de juridische toestand echter gewijzigd.

De bestendige deputatie van de provincie West-Vlaanderen heeft bij beslissing van 23 januari 1986 eindelijk aan de betrokken gemeente de toelating verleend om een stortplaats « klasse III » in te richten, op het terrein waar zich de oude stortplaats bevond en waar de gewraakte stortingen hebben plaatsgevonden.

Deze nieuwe juridische toestand maakt vanzelfsprekend niet de begane overtredingen ongedaan, maar zij regelt wél het probleem voor de toekomst.

4. De door de procureur-generaal bedoelde overtredingen hangen samen met de uitoefening van een openbaar ambt. Zij brengen geen privé-handelingen van de betrokken senator in het geding.

5. Uit de verklaringen van de ondervraagde getuigen en van degenen die proces-verbaal hebben opgemaakt, blijkt niet dat de burgemeester betrokken zou zijn geweest bij de besluitvorming die tot de gewraakte stortpraktijken heeft geleid, noch dat hij van die praktijken op de hoogte zou zijn geweest op het ogenblik dat ze plaatsvonden.

Het dossier bevat voorts geen enkel element waaruit zou blijken dat de burgemeester bijzondere initiatieven ter zake van het beheer van de niet-toegelaten stortplaats zou hebben genomen.

Integendeel, de burgemeester bevestigt, zonder te worden tegengesproken, dat de behandeling van afval niet tot zijn bevoegdheid behoort. De schepen van openbare werken zou daarvoor bevoegd zijn.

**

In de loop van de bespreking heeft een commissielid zijn verwondering uitgesproken over de uiteenlopende manieren van optreden van de strafrechter ten aanzien van de gemeentelijke overheid, met name inzake het storten van vuilnis.

Le laxisme ou l'indifférence, dit-il, a une parfois avec une rigueur peu compréhensive des contraintes et des difficultés que connaissent certains édiles communaux.

Un autre commissaire constate que les poursuites ont eu au moins un effet bénéfique sur les autorités puisqu'elles ont finalement pris la mesure de ces difficultés et ont accordé une autorisation qui, tout à la fois, règle le problème et change ainsi la portée et la signification des faits reprochés.

Un autre commissaire a attiré l'attention sur les déversements sauvages qui sont souvent imputés aux communes.

Ainsi, le rapport de l'O.V.A.M. fait état de ce que des carcasses de voitures ont été abandonnées sur les lieux de l'ancien déversoir.

Est-il raisonnable de penser, dit-il, que ces objets ont été apportés par les services communaux qui, en l'occurrence, contestent précisément les avoir ordonnés ?

Un autre membre affirme que tous les partis politiques qui ont participé à la gestion de la commune où les faits se sont produits, se sont heurtés au même problème de déversement des déchets et qu'ils n'ont pu se résoudre à agir autrement que les prévenus.

Il ajoute que la décision de la députation permanente enlève à l'affaire toute opportunité et toute gravité objective.

Le même membre s'est demandé s'il ne convenait pas que l'intéressé demande la levée de son immunité par solidarité avec les autres prévenus. Il fut fait remarquer que la levée de l'immunité ou la demande de suspension des poursuites ne dépendent pas de l'appréciation personnelle du parlementaire concerné.

Au terme du débat, la Commission, à l'unanimité des 13 membres présents, propose que les poursuites soient suspendues à l'égard du sénateur concerné.

Le présent rapport est approuvé à l'unanimité des 13 membres présents.

Le Président-Rapporteur,

R. LALLEMAND.

Nu eens wordt opgetreden met laksheid of onverschilligheid, zegt hij, dan weer met strengheid, waarbij weinig begrip opgebracht wordt voor de verplichtingen en de moeilijkheden waarmee sommige gemeentebestuurders te maken hebben.

Een ander commissielid stelt vast dat de vervolgingen althans op de overheid een gunstig effect hebben gehad, aangezien zij zich eindelijk rekenschap geeft van de omvang van deze moeilijkheden en een vergunning gegeven heeft die tegelijkertijd het probleem oplost en het belang en de betekenis van de gewraakte feiten verandert.

Een ander commissielid heeft de aandacht gevestigd op het sluikstorten, dat dikwijls de gemeenten ten laste wordt gelegd.

Het rapport van de O.V.A.M. signaleert dat autowrakken werden achtergelaten op de vroegere stortplaats.

Kan men redelijkerwijs veronderstellen, vraagt hij, dat deze voorwerpen daar gebracht zijn door de gemeentediensten, die in dit geval juist betwisten deze opdracht gegeven te hebben ?

Een ander lid bevestigt dat alle politieke partijen die meebestuurd hebben in de gemeente waar de feiten zich hebben voorgedaan, met het probleem van afvalstorting te kampen hebben gehad en niet anders zijn opgetreden dan de verdachten.

Hij voegt eraan toe dat de beslissing van de bestendige deputatie maakt dat de zaak van alle belang ontbloomt is en op het verkeerde moment komt.

Hetzelfde lid vraagt zich af of het niet raadzaam zou zijn dat de betrokkene het opheffen van zijn onschendbaarheid zou vragen, uit solidariteit met de andere verdachten. Er werd opgemerkt dat het opheffen van de onschendbaarheid of de vraag tot stopzetting van de vervolgingen niet afhangen van het persoonlijk oordeel van het betrokken parlementslid.

Op het einde van het debat stelt de Commissie bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden voor dat de vervolgingen ten aanzien van de betrokken senator worden stopgezet.

Dit verslag is goedgekeurd bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

De Voorzitter-Verslaggever,

R. LALLEMAND.